

ĐỀ THI CHÍNH THỨC

(Đề thi có 02 trang)

Họ và tên thí sinh:

Số báo danh:

I. ĐỌC HIỂU (3,0 điểm)

Đọc đoạn trích:

*Trăm trứng mẹ Âu Cơ, những quả trứng vũ trụ
Và một ngày nở ta
Ta đắm hương ban mai sen xanh muốt
Mẹ ru ta ngàn xưa tiếng Việt*

*Hạt gạo trắng nuôi ta từ nhọc nhằn châu thổ
Tóc ta bay cùng pháp phối cánh cò
Gom rom mục đồng về lót gói
Hành trình dài, thao thức cơn mơ*

*Gặt mùa nắng chín
Châu thổ Cửu Long nghiêng bến
Trường Sơn điệp trùng cuộn lời
Hồng Hà phù sa ta
Ta đã qua bao phố phường tráng lệ
Paris ánh sáng hay Luân Đôn cổ kính
Lòng vẫn trôi về bến
Cội nguồn vắng vắng à ơi
Mái đình cong trắng khuyết
Triền sông muốt câu hò
Đường làng rom thơm vào trí nhớ
Rặng tre già măng non ta...*

(Trích *Là Việt*, Nguyễn Phan Quế Mai, *Tổ quốc gọi tên mình*, NXB phụ nữ, 2015, tr.14,15)

Thực hiện các yêu cầu:

Câu 1. Xác định thể thơ của đoạn trích.

Câu 2. Chỉ ra biện pháp tu từ được thể hiện trong những dòng thơ sau:

*Mái đình cong trắng khuyết
Triền sông muốt câu hò
Đường làng rom thơm vào trí nhớ
Rặng tre già măng non ta...*

Câu 3. Anh/Chị hiểu như thế nào về những dòng thơ sau ?

*Ta đã qua bao phố phường tráng lệ
Paris ánh sáng hay Luân Đôn cổ kính
Lòng vẫn trôi về bến
Cội nguồn vắng vắng à ơi*

Câu 4. Từ những suy ngẫm của tác giả về cội nguồn trong đoạn trích trên, anh/chị hãy rút ra bài học về lẽ sống cho bản thân.

II. LÀM VĂN (7,0 điểm)

Câu 1 (2,0 điểm)

Anh/Chị hãy viết một đoạn văn (khoảng 200 chữ) chia sẻ về những việc cần làm để giữ gìn sự trong sáng của tiếng Việt.

Câu 2 (5,0 điểm)

Trong tác phẩm *Người lái đò Sông Đà*, nhà văn Nguyễn Tuân viết:

Tôi có bay tạt ngang qua Sông Đà mấy lần, và thấy đó cũng là thêm cho mình một góc độ nhìn một cách nhìn về con sông Tây Bắc hung bạo và trữ tình. Từ trên tàu bay mà nhìn xuống Sông Đà, không ai trong tàu bay nghĩ rằng cái dây thừng ngoằn ngoèo dưới chân mình kia lại chính là cái con sông hằng năm và đời đời kiếp kiếp làm mình làm mẩy với con người Tây Bắc và phản ứng giận dữ vô tội vạ với người lái đò Sông Đà. Cũng không ai nghĩ rằng đó là con sông của câu đồng dao thần thoại Sơn Tinh Thủy Tinh “Núi cao sông hãy còn dài - Năm năm bão oán đời đời đánh ghen”. Hình như khi mà ta đã quen đọc bản đồ sông núi, thì mỗi lúc ngồi tàu bay trên chiều cao mà nhìn xuống đất nước Tổ quốc bao la, càng thấy quen thuộc với từng nét sông tãi ra trên địa dương đá lờ lờ bóng mây dưới chân mình. Con Sông Đà tuôn dài tuôn dài như một áng tóc trữ tình, đầu tóc chân tóc ẩn hiện trong mây trời Tây Bắc bung nở hoa ban hoa gạo tháng hai và cuồn cuộn mù khói Mèo đốt nương xuân. Tôi đã nhìn say sưa làn mây mùa xuân bay trên Sông Đà, tôi đã xuyên qua đám mây mùa thu mà nhìn xuống dòng nước Sông Đà. Mùa xuân dòng xanh ngọc bích, chứ nước Sông Đà không xanh màu xanh canh hến của Sông Gâm Sông Lô. Mùa thu nước Sông Đà lừ lừ chín đỏ như da mặt một người bầm đi vì rượu bữa, lừ lừ cái màu đỏ giận dữ ở một người bất mãn bực bội gì mỗi độ thu về. Chưa hề bao giờ tôi thấy dòng Sông Đà là đen¹ như thực dân Pháp đã đờng giữa con sông ta ra đổ mực Tây vào mà gọi bằng một cái tên Tây láo lếu, rồi cả thế mà phiết vào bản đồ lai chữ.

1. Sông Đà là đen: người Pháp gọi sông Đà là sông Đen (Rivière Noire).

(*Ngữ văn 12*, Tập một, NXB Giáo dục Việt Nam, 2023, tr.190-191)

Anh/Chị hãy phân tích đoạn trích trên; từ đó, nhận xét tình cảm của nhà văn Nguyễn Tuân với Sông Đà được thể hiện trong đoạn trích.

-----HẾT-----